

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

۱۴۰۲

مقدمه

به استناد بند ۱۲ ماده ۳ آیین‌نامه شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب (۱۳۹۳/۰۷/۲۸) این شیوه‌نامه تدوین و به اجراء گذاشته می‌شود:

بخش اول: اهداف و تعاریف

ماده ۱- هدف از تدوین این آیین‌نامه تعیین چارچوبی برای اجرای صحیح دوره‌ی دکتری تخصصی در تمامی زیر نظام‌های آموزش عالی است.

ماده ۲- در این آیین‌نامه و برای رعایت اختصار، تعاریف زیر استفاده شده است.

۱. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲. مؤسسه: دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی است که دارای مجوز پذیرش دانشجوی دوره دکتری از وزارت هستند.

۳. آموزش رایگان: نظام آموزش عالی که دانشجویان بدون پرداخت شهریه و صرفاً با سپردن تعهد خدمت، تحصیل می‌کنند.

۴. شورا: شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت است.

۵. دانشجوی: فردی است که در یکی از رشته‌های دوره تحصیلی دکتری تخصصی، برابر ضوابط معین پذیرفته شود و در آن دوره ثبت نام کند و به تحصیل اشتغال ورزد.

۶. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی آموزش عالی را با موفقیت به پایان رساند و برابر ضوابط معین، مدرک تحصیلی آن دوره را دریافت کند.

۷. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی است که دانشجو برابر ضوابط معین و به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.

۸. انصراف تحصیلی: فرایندی است که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.

۹. آموزش حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو در آن، تمام تحصیل خود را به صورت تمام وقت انجام می‌دهد.

۱۰. ارزیابی جامع: آزمونی تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره آموزشی، با هدف ارزشیابی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو برگزار می‌شود.

۱۱. مدرس: عضو هیأت علمی و یا کسانی که صلاحیت تدریس آنها به تأیید مؤسسه رسیده باشد.

۱۲. رشته تحصیلی: یکی از حوزه‌های تخصصی علوم بر اساس تقسیم‌بندی وزارت است.

۱۳. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس و فعالیت‌های هر رشته‌ی تحصیلی است که اهداف مشخصی را دنبال می‌کند.

۱۴. واحد درسی: دانش یا مهارت‌هایی است که برای یادگیری دانشجو در طول یک نیمسال تحصیلی یا زمان معادل آن در نظر گرفته می‌شود.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

۱۵. **گروه آموزشی:** مجموعه‌ای متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی که دارای تخصص مشابه در یک رشته علمی هستند.
۱۶. **دوره دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی که پس از دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای آغاز می‌شود و دانشجوی طبق برنامه درسی مصوب، مدرک دکتری دریافت می‌کند.
۱۷. **رساله:** گزارش مکتوب حاصل از یک فعالیت پژوهشی دانشجوی دوره دکتری تخصصی است که در یک زمینه مشخص از یک رشته تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و استاد/ استادان مشاور تدوین می‌شود.
۱۸. **هیأت داوران:** مجموعه‌ای متشکل از اعضای هیأت علمی و یا متخصصان حرفه‌ای است که مسئولیت ارزیابی رساله دانشجوی را بر عهده دارند.
۱۹. **متخصصان حرفه‌ای:** صاحب‌نظران یا کارشناسان باتجربه غیر هیأت علمی در سایر بخش‌های جامعه هستند که دارای مهارت و صلاحیت حرفه‌ای به تایید مؤسسه هستند.
۲۰. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجوی را در طول دوره دکتری به عهده دارد.
۲۱. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی یا متخصصان حرفه‌ای است که مسئولیت مشاوره دانشجوی را در انجام رساله به عهده دارد.
۲۲. **دوره بین‌المللی:** هر یک از دوره‌های تخصصی دکتری است که بر اساس ضوابط مصوب وزارت و با مشارکت مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی غیر ایرانی برگزار می‌شود.

بخش دوم: شرایط و ضوابط پذیرش

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی عبارتند از:

۱. دارا بودن مدرک پایان دوره کارشناسی ارشد اعم از پیوسته، ناپیوسته یا دکتری حرفه‌ای مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی،
 ۲. داشتن صلاحیت‌های علمی ورود به مؤسسه برابر ضوابط معین،
 ۳. احراز توانایی در زبان خارجی (انگلیسی) طبق شیوه‌نامه مصوب مؤسسه،
- تبصره ۱:** پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعدادهای درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی طبق مصوبات مراجع ذی‌ربط انجام می‌شود.
- تبصره ۲:** دانشجوی دوره دکتری تخصصی مؤسسات خارج از کشور می‌تواند طبق آیین‌نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت عتف به یکی از مؤسسه‌های داخل منتقل شود.
- تبصره ۳:** نحوه احراز صلاحیت علمی و توانایی در زبان خارجی براساس آیین‌نامه آزمون‌های نیمه متمرکز ورودی دکتری مصوب وزارت تعیین می‌شود.
- تبصره ۴:** احراز صلاحیت و توانایی در زبان خارجی منوط به کسب حداقل نمره آزمون‌های تافل، تویمو، MSRT و یا سایر آزمون‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، حداکثر قبل از آزمون جامع می‌باشد.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

تبصره ۵: دانشجویانی که در بدو ورود به دوره دکتری حد نصاب نمره زبان انگلیسی را کسب کرده باشند مشروط به اینکه بیش از دو سال از تاریخ قبولی تا زمان ثبت نام نگذشته باشد، مورد قبول است.

● مطابق با مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، حداقل نمره قبولی آزمون زبان برای دانشجویان دکتری براساس نوع آزمون عبارتند از:

ردیف	نام آزمون	حداقل نمره قبولی
۱	IELTS	۵
۲	TOLIMO	۴۵۰
۳	MSRT	۵۰
۴	TOEFL paper based	۴۲۰
۵	TOEFL internet based	۳۵
۶	دانشگاه مازندران	۵۰
۷	سایر دانشگاه‌های وزارت عتف	۵۰

تبصره ۶: مطابق مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در صورت کسب ۹۰ درصد حد نصاب نمره قبولی زبان، مجاز به شرکت در آزمون جامع است ولی بایستی تا زمان دفاع از رساله صد در صد حد نصاب قبولی را کسب نماید.

ماده ۴- آموزش رایگان برای هر دانشجو در دوره تحصیلی دکتری تخصصی، صرفاً یکبار امکان‌پذیر است.

ماده ۵- تحصیل در دوره دکتری تخصصی به صورت تمام وقت است. همچنین تحصیل همزمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی ممنوع است.

ماده ۶- تغییر رشته و انتقال دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان مؤسسه یا سایر مؤسسه‌ها اعم از دولتی و غیردولتی، ممنوع است.

بخش سوم: ضوابط و مقررات آموزشی

ماده ۷- مؤسسه موظف است، برنامه درسی مصوب را برای دوره‌ای که در آن با مجوز وزارت دانشجو پذیرفته است، اجرا کند.

ماده ۸- آموزش در دوره دکتری تخصصی در مؤسسه مبتنی بر نظام واحدی انجام می‌شود.

تبصره: هر نیمسال تحصیلی هجده هفته، شامل شانزده هفته آموزش و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال است.

ماده ۹- مدت تحصیل در دوره دکتری تخصصی، حداقل شش نیمسال و حداکثر هشت نیمسال تحصیلی است.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش‌آموخته نشود، موسسه اختیار دارد به پیشنهاد استاد راهنما، مدت تحصیل را حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی افزایش دهد. برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، تحصیل در نیمسال اول کماکان به صورت رایگان، اما در نیمسال دوم منوط به پرداخت هزینه ثابت است که طبق تعرفه هیات امنای تعیین و طبق شیوه‌نامه مصوب موسسه دریافت می‌شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش‌آموخته نشود، پرونده وی برای تصمیم‌گیری در خصوص ادامه تحصیل به کمیسیون موارد خاص موسسه ارجاع می‌شود.

تبصره ۲: ثبت‌نام دانشجو طبق تقویم دانشگاه انجام می‌شود و چنانچه دانشجو نسبت به ثبت‌نام اقدام ننماید به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌گردد.

تبصره ۳: طول مدت مجاز مرحله آموزشی (به اضافه آزمون جامع) ۲ تا ۵ نیمسال تحصیلی است. چنانچه دانشجو نتواند در این مدت، مرحله آموزشی را به پایان برساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۴: تمدید نیمسال نهم و دهم با موافقت گروه آموزشی و شورای دانشکده انجام می‌گیرد.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۶ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۰ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.

تبصره ۱: در خصوص رشته - گرایش‌هایی که در برنامه درسی، تعداد واحدهای رساله و دروس آموزشی را مشخص کرده است برنامه درسی مقدم است.

تبصره ۲: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است، حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۳: در خصوص دانشجویانی که مدارک کارشناسی و یا کارشناسی ارشد آن‌ها نامرتب با رشته دکتری باشد، به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی گروه ذیربط، دانشجو موظف است حداکثر تا ۶ واحد درسی را به عنوان دروس جبرانی بگذراند. نمره دروس جبرانی در تعیین میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود. هزینه این دروس مطابق مصوبه هیات امنای دانشجوین دریافت می‌شود. مجموع دروس اصلی و جبرانی ۱۶ واحد در هر نیمسال است بشرطی که دروس اصلی از ۱۰ واحد بیشتر نباشد.

ماده ۱۱- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ از ۲۰ است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجو پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی کمتر از ۱۶ باشد دانشجو موظف است با نظر استاد راهنما و تایید گروه آموزشی، فقط در یک نیمسال تحصیلی دروسی را برای ترمیم میانگین کل اخذ کند و با موفقیت بگذراند و در غیر اینصورت از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: محاسبه میانگین کل نمرات دانشجو صرفاً بر اساس آخرین نمره قبولی وی انجام می‌شود.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

تبصره ۳: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف غیرموجه آن، موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین، هزینه مربوط به آن را بر اساس تعرفه مصوب هیات امناء مؤسسه پرداخت کند.

ماده ۱۲- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، از سوی مدرس (یا مدرسان) آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مرحله‌ای و پایانی برای دروس نظری و نظری- عملی در هر نیمسال تحصیلی صورت می‌پذیرد و بر مبنای عددی از صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده ۱۳- چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی، بیش از سه شانزدهم از کلاس‌های یک درس یا در جلسه آزمون پایان نیمسال آن درس غیبت کند، این غیبت غیر موجه تلقی شده و آن درس حذف می‌شود. در این صورت، رعایت حداقل شش واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود.

ماده ۱۴- برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام واحدهای آموزشی دوره الزامی است.

ماده ۱۵- حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع ۱۶ است، در غیر اینصورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر، در آزمون جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند در صورت مردودی، پرونده دانشجو برای تصمیم‌گیری در خصوص امکان شرکت مجدد در ارزیابی جامع به کمیسیون موارد خاص مؤسسه ارجاع می‌شود.

تبصره: نحوه اجرای ارزیابی جامع که به منظور ارزشیابی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو انجام می‌شود، طبق دستورالعمل مصوب مؤسسه (مواد ۱۶ الی ۲۷ این شیوه‌نامه) خواهد بود.

ماده ۱۶- دانشجویان دکتری پس از گذراندن کلیه دروس دوره آموزشی و کسب حد نصاب لازم از آزمون‌های زبان خارجی مورد تأیید دانشگاه و نهایتاً کسب مجوز آزمون جامع از تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌توانند در آزمون جامع شرکت نمایند.

ماده ۱۷- مدت زمان مجاز پایان مرحله آموزشی و گذراندن آزمون جامع پایان نیمسال چهارم تحصیل است. چنانچه دانشجو در این مدت نتواند آزمون جامع را با موفقیت پشت سر بگذراند یک نیمسال به مدت فوق افزوده می‌شود و در صورت عدم موفقیت تا پایان نیمسال پنجم از تحصیل محروم خواهد شد.

ماده ۱۸- دانشجو درخواست کتبی خود مبنی بر آمادگی گذراندن آزمون جامع را حداقل سه ماه قبل از اتمام مهلت آزمون پس از تأیید استاد راهنما به گروه مربوطه تحویل و گروه آموزشی نیز حداکثر ظرف دو هفته بررسی و جهت اخذ مجوز به دانشکده ارسال نماید.

ماده ۱۹- دانشکده موظف است حداقل یک هفته قبل از زمان برگزاری آزمون جامع، مجوز شرکت دانشجو در آزمون را از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اخذ نماید.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

ماده ۲۰- آزمون جامع تمام رشته و گرایش‌ها حداکثر دو بار در هر سال تحصیلی (ماه‌های آبان و آذر در نیمسال اول و اردیبهشت و خرداد در نیمسال دوم) برگزار می‌گردد.

تبصره: چنانچه دانشجو بدون عذر موجه از شرکت در آزمون جامع نیمسال چهارم خودداری کند یک نوبت از دو نوبت مجاز آزمون را از دست داده و تنها یک بار دیگر مجاز به شرکت در اولین آزمون جامع بعدی خواهد بود.

ماده ۲۱- اجرا و اداره جلسه آزمون جامع بر عهده‌ی مدیر گروه زیر نظر معاون آموزشی دانشکده و با نظارت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه بوده و توسط کمیته‌ای مرکب از اعضای زیر انجام می‌گیرد:

(۱) مدیر گروه به عنوان دبیر اجرایی آزمون

(۲) استاد(ان) راهنما

(۳) دو یا سه عضو هیأت علمی دارای مدرک دکترا با سابقه‌ی سه سال تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی، ترجیحاً دوره‌ی دکترا، با نظر گروه (رشته-گرایش) و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده که حداقل یکی از سه عضو مذکور دانشیار یا استاد باشد.

(۴) یک عضو هیأت علمی با معرفی مدیر تحصیلات تکمیلی به عنوان نماینده‌ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه که حداقل دارای مدرک دکترا و مرتبه استادیاری باشد.

ماده ۲۲- آزمون جامع به صورت آزمون‌های کتبی و شفاهی است. آزمون کتبی شامل حداقل سه و حداکثر پنج درس است که دروس با پیشنهاد و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه تعیین می‌شوند.

تبصره: آزمون کتبی بنا به نظر کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می‌تواند حداکثر در دو روز متوالی انجام شود.

ماده ۲۳- چنانچه معدل دروس کتبی آزمون جامع به حداقل ۱۶ از ۲۰ برسد، دانشجو مجاز به شرکت در مرحله شفاهی خواهد بود. در صورت کسب معدل کتبی حداقل ۱۶، نمره هیچ یک از دروس نباید کمتر از ۱۲ باشد.

تبصره: در صورت مردودی در آزمون کتبی، آزمون مجدد در نیمسال بعد برگزار خواهد شد.

ماده ۲۴- آزمون شفاهی حداکثر یک هفته پس از مشخص شدن نتیجه آزمون کتبی برگزار می‌شود.

ماده ۲۵- آزمون شفاهی به منظور ارزشیابی قابلیت‌های پژوهشی و آموزشی و توانایی دانشجو در انجام پژوهش مستقل برگزار می‌شود. آزمون شفاهی بر اساس اطلاعات و توانایی علمی دانشجو و در مورد موضوع رساله دکتری و یا حوزه عام‌تر رشته تخصصی دانشجو به عمل آید.

تبصره: ترکیب هیأت برگزار کننده آزمون شفاهی همان ترکیب آزمون کتبی است.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

ماده ۲۶- آزمون کتبی ۷۰ درصد و آزمون شفاهی ۳۰ درصد نمره‌ی کل آزمون جامع را تشکیل می‌دهند و میانگین کل نمرات دانشجو، در مجموع آزمون‌های کتبی و شفاهی، نباید کم‌تر از ۱۶ از ۲۰ نمره باشد.

ماده ۲۷- به منظور پیشگیری از اتلاف وقت و یا رکود فعالیت‌های تحقیقاتی دانشجویان دوره دکتری، نتایج آزمون جامع باید ظرف حداکثر دو هفته بعد از برگزاری آزمون شفاهی، از طریق دانشکده به دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

بخش چهارم: ضوابط و مقررات پژوهشی

ماده ۲۸- گذراندن موفقیت‌آمیز آزمون جامع و تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی شرط لازم برای شروع فعالیت‌های پژوهشی در دوره دکتری تخصصی است.

ماده ۲۹- دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اصلی به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی مؤسسه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری و با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود.

تبصره ۱: داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی و راهنمای حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد برای استاد راهنما با مرتبه استادیاری ضروری است.

تبصره ۲: شرایط و نحوه انتخاب استاد راهنمای دوم (داخل یا خارج مؤسسه) طبق شیوه‌نامه مصوب مؤسسه انجام می‌شود.

تبصره ۳: انتخاب استاد(ان) مشاور، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان حرفه‌ای مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو امکان‌پذیر است. استاد مشاور باید عضو هیأت علمی دارای مدرک دکتری با یک سال سابقه تدریس یا تحقیق باشد. برای صاحب نظران و محققان غیر هیأت علمی مرتبط با رشته تحصیلی گذشتن حداقل یک سال از دریافت مدرک دکتری الزامی است.

تبصره ۴: شرط انتخاب استاد راهنما از اعضای هیأت علمی پژوهشی، دارا بودن حداقل سه طرح پژوهشی خاتمه یافته به عنوان مجری است.

تبصره ۵: تیم هدایت رساله دکتری شامل حداقل دو و حداکثر چهار نفر خواهد بود. در صورت ضرورت استفاده از متخصصان خارج از کشور افزودن یک نفر به حداکثر نفرات تیم هدایت رساله حداقل سه ماه قبل از تاریخ دفاع امکان‌پذیر است.

ماده ۳۰- شرایط و وظایف استاد راهنما:

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

۱) استاد راهنمای دوره دکتری از اعضای هیأت علمی تمام وقت گروه با حداقل سه سال سابقه تدریس موفق در مقطع کارشناسی ارشد و راهنمایی و دانش آموختگی حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد و با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می‌گردد.

تبصره: در موارد خاص با تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، استاد راهنمای دوم به صورت مشترک می‌تواند از سایر دانشگاه‌ها (دولتی) انتخاب شود.

۲) استاد راهنما به تشخیص گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده با توجه به سابقه تحصیل و سوابق تدریس و تحقیق باید در زمینه موضوع رساله متخصص باشد.

۳) استاد راهنما باید در سه سال گذشته یک مقاله علمی- پژوهشی (بدون در نظر گرفتن نام دانشجوی، نفر اول یا نویسنده‌ی مسئول باشد) در مجلات علمی معتبر به چاپ رسانده باشد.

۴) استاد راهنما موظف است با توجه به امکانات پژوهشی موجود، رساله دانشجوی را تعریف و به نحوی هدایت کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد، مشکلات موجود باید به موقع به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده گزارش شود.

۵) استاد راهنما موظف است در برنامه هفتگی وقت کافی به منظور رفع اشکال آموزشی و پژوهشی دانشجویان دکتری اختصاص دهد و آن را به مدیر گروه اعلام نماید.

۶) حداکثر تعداد رساله برای راهنمایی دانشجویان دکتری (به ازای هر ورودی) با توجه به حضور تمام وقت و ظرفیت خالی برای هدایت کیفی، یک رساله می‌باشد.

تبصره: در موارد خاص و با وجود یکی از شرایط زیر می‌تواند یک دانشجوی برای اساتید راهنما با مراتب دانشیاری و استادی به سقف مذکور اضافه گردد:

الف- داشتن قراردادهای تحقیقاتی مورد تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه با خارج از دانشگاه در ارتباط با پروژه تحقیقاتی دانشجوی دکتری.

ب- داشتن دو مقاله علمی- پژوهشی چاپ شده (در دو سال گذشته که متقاضی، نویسنده‌ی مسئول یا بدون در نظر گرفتن نام دانشجوی، نفر اول باشد) از پایان نامه دانشجویان کارشناسی ارشد و یا دکتری قبلی.

ماده ۳۱- موضوع رساله:

دانشجو موظف است، در شیوه آموزشی- پژوهشی تا پایان نیم سال دوم و در شیوه پژوهشی از طرح‌های پژوهشی تقاضا محور هم‌زمان با پذیرش، استاد راهنما را انتخاب و به تصویب شورای گروه برساند.

ماده ۳۲- دانشجو باید حداکثر یک ترم پس از آزمون جامع، موضوع رساله خود را به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند و مرحله پژوهشی خود را به‌طور رسمی آغاز نماید.

تبصره ۵: تصویب موضوع رساله دکتری منوط به برگزاری عمومی جلسه دفاع از پروپوزال و داوری آن مطابق تبصره ۴ ماده ۳۹ این شیوه‌نامه می‌باشد.

ماده ۳۳- دانشجوی موظف است در مرحله پژوهشی یک گزارش مکتوب (حداقل یک گزارش در پایان هر نیم‌سال) از پیشرفت کار خود را به استاد راهنما تحویل دهد. این گزارش پس از تأیید استاد راهنما جهت درج در پرونده تحصیلی دانشجوی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه می‌شود.

ماده ۳۴- دانشجوی مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از مؤسسه‌های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

ماده ۳۵- تمام فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشجوی، در مرحله پژوهشی و تدوین رساله باید با هدایت و نظارت تیم راهنمایی صورت گیرد. دانشجوی موظف است در هر زمانی که تیم راهنمایی تعیین می‌کند، نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید.

ماده ۳۶- اداره جلسه دفاع از رساله دانشجوی با نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌باشد (نماینده تحصیلات تکمیلی از گروه مربوطه **نباشد**).

ماده ۳۷- دانشجوی موظف است قبل از دفاعیه نهایی در یک جلسه (پیش دفاع) با حضور استاد راهنما و مشاورین و اساتید علاقمند موضوع تحقیق خود را تشریح نماید. رساله دانشجوی پس از اصلاحات احتمالی آماده دفاع نهایی خواهد شد.

ماده ۳۸- دفاع از رساله پس از تدوین آن توسط دانشجوی و تأیید کیفیت و صحت مطالب از طرف استاد راهنما و اظهار نظر کتبی هیأت داوران، مبنی بر قابل قبول بودن رساله، در حضور هیأت داوران صورت می‌گیرد.

ماده ۳۹- دانشجوی پس از تدوین رساله به شرط کفایت دستاوردهای علمی و چاپ یا پذیرش یک مقاله علمی- پژوهشی مستخرج از رساله، با تأیید استاد(ان) راهنما مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱: پذیرش یا چاپ یک مقاله علمی- پژوهشی مستخرج از رساله برای دفاع از رساله دکتری کفایت می‌کند.

تبصره ۲: پذیرش یا چاپ مقاله علمی- پژوهشی دوم مستخرج از رساله برای احتساب نمره از بیست رساله دکتری می‌باشد.

تبصره ۳: در صورتی که دانشجویان هر دو شیوه موفق به تولید دانش فنی، ثبت اختراع، اکتشاف و نوآوری «ارزیابی و تأیید شده توسط مراجع ذیصلاح علمی» شده باشند، پس از تأیید شورای پژوهشی دانشگاه می‌تواند جایگزین مقاله علمی- پژوهشی شود.

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

تبصره ۴: هیأت داوران متشکل از تعداد سه عضو هیأت علمی (علاوه بر استادان راهنما و مشاور) با حداقل مرتبه استادیاری هستند که دو عضو از داخل و یک عضو نیز از خارج از گروه آموزشی و یا دانشگاه انتخاب می‌شوند. داور خارجی می‌تواند از متخصصان حرفه‌ای انتخاب شود.

تبصره ۵: یکی از سه داور باید دارای مرتبه دانشیاری یا بالاتر باشد.

ماده ۴۰- نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به شرح زیر انجام می‌شود:

الف: مردود (کمتر از ۱۶): ب: قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹): خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹): عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱: چنانچه ارزشیابی رساله مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران، حداکثر یک نیمسال در سقف مدت مجاز تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا دوباره در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۲: دانشجویانی که در فرصت تعیین شده نتوانند از رساله خود با درجه قبولی دفاع کنند، فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به آنها اعطاء می‌شود.

تبصره ۳: دفاع از رساله حداقل یک سال پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله قابل انجام است، البته به شرطی که طول دوره دکتری کمتر از سه سال نشود.

ماده ۴۱- دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه «قبول» از رساله، به دریافت درجه دکتری نائل می‌شود.

تبصره: مدرک دوره دکتری حسب مورد با ذکر شیوه (آموزشی - پژوهشی یا پژوهشی) صادر می‌شود.

ماده ۴۲- تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از رساله است.

بخش پنجم: ضوابط و مقررات نظارت بر اجرای آیین نامه

ماده ۴۳- چنانچه دانشجو در حین تدوین رساله اقدام به تخلف علمی (دستبرد ادبی، جعل، تقلب، رونوشت برداری) کند و این موضوع طبق شیوه‌نامه مصوب دانشگاه اثبات شود، مطابق با قوانین و آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب اقدام خواهد شد.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام رساله، منجر به ابطال مدرک تحصیلی وی خواهد شد.

ماده ۴۴- ضوابط مربوط به بررسی و تصویب طرح پیشنهادی برای انجام رساله دکتری، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی، حضور و غیاب دانشجو، مرخصی تحصیلی، انصراف از تحصیل، تقویم آموزشی، چگونگی ثبت و اعلام نمره،

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شماره: ۱۴۰۲/۱۰۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

تصمیم‌گیری در موارد خاص و سایر موارد اجرایی این آیین‌نامه بر اساس شیوه‌نامه اجرایی مصوب دانشگاه و اصول مندرج در این آیین‌نامه انجام می‌شود.

ماده ۴۵- مسئولیت حسن اجرا و تفسیر این شیوه‌نامه بر عهده معاونت آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۴۶- این شیوه‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۴۶ ماده و ۴۰ تبصره در جلسه ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تصویب رسید و در جلسه ۱۴۰۲/۰۳/۰۱ اصلاحاتی انجام شده و اجرای آن از تاریخ تصویب الزامی است.